

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

จรัญ จันทลักษณ์. สถิติวิเคราะห์และวางแผนวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

ดวงใจ วีลกุล, มารศรี ผลาชีวะ, ลู่ภาพ เตชะรินทร์ และสรชัย พิศาลบุตร. สถิติธุรกิจ
พิมพ์ครั้งที่ 1 โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

บุญธรรม กิจปรिताปสิทธิ. การวิเคราะห์ความแปรปรวนประยุกต์เพื่อการวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล,
2526.

สดดา วลัย หวังพาณิชย์. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2526

ภาษาต่างประเทศ

หนังสือ

Bradley, J.V. Distribution-Free Statistical Test. Prentice Hall,
Englewood Cliffe, N.J. 1968

Conover, W.J.. Practical Nonparametric Statistical. Wiley, New York.

Henry Scheffe. The Analysis of Variance, Wiley New York. 1971

Hollander, Myles and, Wolfe, Douglas A. Nonparametric Statistic
Methods. Wiley, New York. 1973

Lehman, E.L, H.J.M. Dabrera: Nonparametric Statistical Method Based
on ranks. Holden Day San Francisco Ca. 1970

Mendenhall, W. Introduction to probability and Statistics. Wiley,
New York.

Montgomery, D. C. Design and Analysis of Experiment,..Wiley New York.

บทคัดย่อ

Dunn, Olive J. Multiple Comparisons Among Means; Journal of the
American Statistical Association. 56: 52-54; March 1961.

Lewis F. Petrinovich and Curtis D. Hardyck: Error rates for Multiple
Comparison Methods; Psychological Bulletin. 1967 Vol. 71 No 1,
43-54.

Paul A. Games. Multiple Comparison of Means; American Education
Education Research Journal, 1971 Vol. 8 No 3.

R. O'Neill and Wetherill. The Present State of Multiple Comparison
Methods. Multiple Comparison Method 1971. No 2.

Vector Chew. Testing Differences Among Means; Hort Science 1980,
Vol 15(4)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การสร้างตัวเลขสุ่ม (Random Number)

ในการสร้างลักษณะการแจกแจงแบบต่าง ๆ นั้น จะต้องใช้ตัวเลขสุ่มเป็นพื้นฐานในการสร้าง สำหรับวิธีการสร้างตัวเลขสุ่มมีอยู่หลายวิธี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการสร้างเลขสุ่มตามวิธีที่ไวท์และชมิตท์ (1975 : 421) เลื่อนไว้ ซึ่งจะใช้โปรแกรมย่อย RANDOM ผลิตเลขสุ่มที่มีการแจกแจงแบบสม่ำเสมอในพิสัย 0 ถึง 1.0 โดยใช้คำสั่ง CALL RANDOM (IX, IY, RD) ซึ่งมีพารามิเตอร์ในวงเล็บ IX คือ เลขสุ่มตัวแรกซึ่งจะต้องเป็นจำนวนเต็มบวกที่เป็นเลขคู่ และน้อยกว่า 2147483648 ซึ่ง IX นี้จะเป็นค่าเริ่มต้นที่จะให้โปรแกรมย่อยคำนวณ IY ออกมาให้ IY ซึ่งเป็นค่าที่เป็นเลขสุ่มจำนวนเต็มของโปรแกรมย่อยนี้ และใช้เป็นตัวคำนวณ IY ตัวต่อ ๆ ไป สำหรับรายละเอียดในการสร้างโปรแกรมย่อยสามารถแสดงได้ดังนี้

```
      SUBROUTINE RANDOM (IX, IY, RD)

      IY   =   IX * 65539

      IF (IY)   1,2,2

1      IY   =   IY + 2147483647 + 1

2      RD   =   IY

      RD   =   RD * .4656613E - 9

      IX   =   IY

      RETURN

      END
```

การสร้างการแจกแจงแบบยูนิฟอร์มในช่วง [A, B]

การแจกแจงแบบยูนิฟอร์ม เป็นการแจกแจงซึ่งมีฟังก์ชันความน่าจะเป็นดังนี้

$$f(x) = \frac{1}{b-a}, \quad a \leq x \leq b$$

การสร้างตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแบบยูนิฟอร์มในช่วง $[A, B]$ ใช้วิธี Inverse Transformation ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$\begin{aligned} F(x) &= \int_a^x f(x) dx \\ &= \int_a^x \frac{1}{b-a} dx \\ &= \frac{1}{b-a} x \Big|_a^x \\ &= \frac{x-a}{b-a} \end{aligned}$$

$$x = a + (b-a) F(x)$$

เนื่องจาก $F(x)$ มีการแจกแจงแบบยูนิฟอร์มในช่วง $[0, 1]$ (Gibbon 1971:23) ดังนั้น $F(x)$ ก็คือค่า RD จากโปรแกรมย่อย RANDOM ซึ่งโปรแกรมย่อย RANDOM นี้ใช้สร้าง ตัวเลขสุ่มที่มีการแจกแจงแบบยูนิฟอร์มในช่วง $[0, 1]$ ดังนั้นโปรแกรมย่อยที่ใช้สร้างการแจกแจงแบบยูนิฟอร์มในช่วง $[a, b]$ แสดงได้ดังนี้

```
SUBROUTINE UNIFRM (A,B,X)
CALL RANDOM (IX, IY , RAN)
X = A+(B-A) * RAN
RETURN
END
```

การสร้างการแจกแจงแบบโลจิสติก

การแจกแจงแบบโลจิสติก เป็นการแจกแจงซึ่งมีฟังก์ชันความน่าจะเป็น เป็นดังนี้

$$f(x) = \frac{e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)}}{\beta \left[1 + e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)}\right]^2}, \quad -\infty < x < +\infty$$

$\alpha, \beta > 0$

การสร้างตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแบบโลจิสติก ใช้วิธี Inverse Transformation

ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 F(x) &= \int_{-\infty}^x \frac{e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)}}{\beta \left[1 + e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)}\right]^2} dx \\
 &= \int_{-\infty}^x \frac{e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)}}{\left[1 + e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)}\right]^2} d\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right) \\
 &= \int_{-\infty}^x \frac{1}{\left[1 + e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)}\right]^2} d\left[-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)\right] \\
 &= \frac{1}{1 + e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)}} \Bigg|_{-\infty}^x \\
 &= \frac{1}{1 + e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)}}
 \end{aligned}$$

$$e^{-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right)} = \frac{1-F(x)}{F(x)}$$

$$-\left(\frac{x-\alpha}{\beta}\right) = \ln \left[\frac{1-F(x)}{f(x)} \right]$$

$$x = \alpha + \beta \left[\ln(F(x)) - \ln(1-F(x)) \right]$$

หรือ $X = \alpha + \beta \left[\ln(\text{RAN}) - \ln(1-\text{RAN}) \right]$ เมื่อ RAN มีการแจกแจงแบบยูนิฟอร์มในช่วง $[0, 1]$

ดังนั้นโปรแกรมย่อยซึ่งใช้สร้างการแจกแจงแบบโลจิสติกแสดงไว้ดังนี้

```

SUBROUTINE LOGIST (ALPHA, BETA, ERR)
CALL RANDOM (IX, IY, RAN)
S = ALOG(RAN) -ALOG(1.-RAN)
ERR = ALPHA + S*BETA
RETURN
END

```

การสร้างการแจกแจงแบบดับเบิลเอ็กซ์โปเนนเชียล

การแจกแจงแบบดับเบิลเอ็กซ์โปเนนเชียล เป็นการแจกแจงซึ่งมีฟังก์ชันความน่าจะเป็นเป็นดังนี้

$$f(x) = \frac{1}{2\beta} e^{-\left| \frac{x-\alpha}{\beta} \right|} \quad -\infty < x < \infty$$

$$\infty < \alpha < \infty, \beta > 0$$

ถ้า $\alpha = 0$

$$f(x) = \frac{1}{2\beta} e^{-\left| \frac{x}{\beta} \right|} \quad -\infty < x < \infty$$

$$\beta > 0$$

การสร้างตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแบบดับเบิลเอ็กซ์โปเนนเชียล เมื่อ $\alpha = 0$ ใช้

วิธี Inverse Transformation

$$\begin{aligned}
F(x) &= \int_{-\infty}^x \frac{1}{2\beta} e^{-\left|\frac{x}{\beta}\right|} dx \\
&= \frac{1}{2} \left[\int_{-\infty}^0 e^{\frac{x}{\beta}} d\left(\frac{x}{\beta}\right) + \int_0^x e^{-\frac{x}{\beta}} d\left(\frac{x}{\beta}\right) \right] \\
&= \frac{1}{2} \left[e^{\frac{x}{\beta}} \Big|_{-\infty}^0 - e^{\frac{x}{\beta}} \Big|_0^x \right] \\
&= \frac{1}{2} \left[e^0 - e^{-\infty} - e^{-\frac{x}{\beta}} + e^0 \right] \\
&= \frac{1}{2} \left[2 - e^{-\frac{x}{\beta}} \right] \\
-\frac{x}{\beta} &= 2 \left[1 - F(x) \right] \\
-\frac{x}{\beta} &= \ln 2 + \ln \left[1 - F(x) \right] \\
x &= -\beta \left[\ln 2 + \ln \left(1 - F(x) \right) \right] \\
\text{หรือ } x &= -\beta \left[\ln 2 + \ln(1 - \text{RAN}) \right]
\end{aligned}$$

ดังนั้นโปรแกรมย่อยซึ่งใช้สร้างการแจกแจงแบบดับเบิลเอ็กซ์โปเนนเชียล แสดง

ได้ดังนี้

```

SUBROUTINE DOUBLE (ALPHA, BETA, ERR)

CALL RANDOM (IX, IY, RAN)

Y = ALOG(2.)+ALOG (1.-RAN)

ERR = -1*BETA*Y

RETRUN

END

```

การสร้างการแจกแจงแบบปกติ

การสร้างตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแบบปกติที่มีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามที่กำหนด จะใช้โปรแกรมย่อย NORMAL¹ ซึ่งจะพิจารณาจากสูตร

$$X = \frac{\sum_{i=1}^k RD_i - \frac{k}{2}}{\frac{k}{12}}$$

โดย X เป็นตัวเลขสุ่มที่มีการแจกแจงแบบปกติที่มีค่าเฉลี่ย 0 และค่าความแปรปรวน 1

RD_i เป็นตัวเลขสุ่มที่มีการแจกแจงแบบสม่ำเสมอจากโปรแกรมย่อย RANDOM

k เป็นจำนวนค่าของ RD_i ที่จะถูกนำมาใช้

โดยปกติแล้ว ตัวเลขสุ่ม X จะมีค่าเข้าใกล้เลขสุ่มที่มีการแจกแจงแบบปกติที่แท้จริงนั้นเมื่อค่าของ k เข้าใกล้ค่าอนันต์ (infinity) สำหรับโปรแกรมที่ใช้สร้างเลขสุ่มนี้จะเลือก k เป็น 12 เพื่อลดเวลาการคำนวณในเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนั้นจากสูตรข้างต้นจะได้สูตรใหม่ดังนี้

¹ System/360 Scientific Subroutine Package (360A-CM-o3X)

$$X = \frac{12}{\sum_{i=1}^{12} RD_i} - 6.0$$

และเพื่อให้ตัวเลขกลุ่มที่สร้างขึ้นมาแจกแจง เข้าใจหลักการแจกแจงแบบปกติโดยที่มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามที่กำหนด ดังนั้นตัวแปรสุ่มดังกล่าวจะเป็น

$$X' = X \times SD + AMEAN$$

โดยที่ SD เป็นค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามที่กำหนด

AMEAN เป็นค่าเฉลี่ยตามที่กำหนด

ดังนั้นโปรแกรมย่อย ซึ่งใช้สร้างการแจกแจงแบบปกติ แสดงได้ดังนี้

```
SUBROUTINE NORMAL (AMEAN, SD, ERR)
```

```
A = 0.
```

```
DO 50 I = 1, 12
```

```
CALL RANDOM (IX, IY, RAN)
```

```
A = A+RAN
```

```
50 CONTINUE
```

```
ERR = (A-6.) *SD+AMEAN
```

```
RETURN
```

```
END
```

การสร้างการแจกแจงแบบปกติปลอมปน

การสร้างตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแบบปกติปลอมปนที่มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามที่กำหนด จะใช้วิธีที่รามเซย์ (Ramsay 1977) เล่นอไว้ โดยพิจารณาการแจกแจงซึ่งแปลงมาจากการแจกแจงแบบปกติ ซึ่งมีฟังก์ชันการแปลงเป็นดังนี้

$$F = (1-p) N(\mu, \sigma^2) + pN(\mu, c^2\sigma^2)$$

หมายความว่าค่า x จะมาจากการแจกแจง (μ, σ^2) ด้วยความน่าจะเป็น $1-p$ และจากการแจกแจง $N(\mu, c^2 \sigma^2)$ ด้วยความน่าจะเป็น p โดยที่

μ และ σ^2 เป็นค่ากำหนดค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของ ϵ_i

PC และ c เป็นค่ากำหนดเปอร์เซ็นต์การปลอมปน และสเกลแฟคเตอร์

ดังนั้นโปรแกรมย่อย ซึ่งใช้สร้างการแจกแจงแบบปกติปลอมปน แสดงได้ดังนี้

```

SUBROUTINE SCNML (C, PC, AMEAN, SD, ERR)
      CSD      = C*SD
      CALL RANDOM (IX, IY, RAN)
      IF (RAN-PC) 10,10,11
10     CALL NORMAL AMEAN, CSD,SD,ERR)
      GOTO 15
11     CALL NORMAL (AMEAN, SD, ERR)
15     RETURN
      END
  
```

การสร้างการแจกแจงที่ไม่สมมาตร (Asymmetric Distribution)

Ramberg และ Schmeiser (1974) แนะนำการสร้างการแจกแจงที่ไม่สมมาตร โดยใช้วิธีแปลงตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงแบบยูนิฟอร์ม โดยใช้ตัวพารามิเตอร์ 4 ตัว เป็นตัวกำหนดค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน ความเบ้ และความโด่ง ซึ่งวิธีนี้เรียกว่า "Generalized Lamda Distribution" หรือชื่อย่อว่า GLD ฟังก์ชันที่ใช้ในการแปลงกำหนดดังนี้

$$X = R(P) = \lambda_1 + \left[P^{\lambda_3} - (1-P)^{\lambda_4} \right] / \lambda_2; \quad 0 \leq p \leq 1$$

โดย

- P มีการแจกแจงแบบยูนิฟอร์มในช่วง $[0, 1]$
- λ_3, λ_4 เป็นค่ากำหนดความเบ้ และความโด่ง
- λ_1, λ_2 เป็นค่ากำหนดค่าเฉลี่ยและความแปรปรวน

คุณสมบัติของ GLD

Ramberg และ Schmeiser ได้แสดงค่าโมเมนต์ที่ K (ที่ $\lambda_1 = 0$) ของ GLD

มีค่าเป็นดังนี้

$$E(X^k) = \lambda_2^{-k} \sum_{i=0}^k \binom{k}{i} (-1)^i \beta(\lambda_3 (k-i) + 1, \lambda_4 i + 1)$$

โดย $\beta(m, n)$ คือค่า Beta function, โมเมนต์ที่ k จะหาค่า ได้เมื่อค่า

$$\frac{1}{k} < \min(\lambda_3, \lambda_4)$$

สำหรับค่าเฉลี่ย (μ) ความแปรปรวน (σ^2) ความเบ้ (α_3) และความโด่ง

(α_4) Ramberg และ Schmeiser

$$\mu = \lambda_1 + A/\lambda_2$$

$$\sigma^2 = (B-A)^2/\lambda_2^2$$

$$\mu_3 = (C - 3AB + 2A^3)/\lambda_2^3$$

$$\mu_4 = (D - 4AC + 6A^2B - 3A^4)/\lambda_2^4$$

$$\alpha_3 = \frac{\mu_3}{\sigma^3}$$

$$\alpha_4 = \frac{\mu_4}{\sigma^4}$$

โดยที่

$$A = \frac{1}{1 + \lambda_3} - \frac{1}{1 + \lambda_4}$$

$$B = \frac{1}{1 + 2\lambda_3} + \frac{1}{1 + 2\lambda_4} - 2\beta(1 + \lambda_3, 1 + \lambda_4)$$

$$C = \frac{1}{1 + 3\lambda_3} - 3\beta(1 + 2\lambda_3, 1 + \lambda_4) + 3\beta(1 + \lambda_3, 1 + 2\lambda_4) - \frac{1}{1 + 3\lambda_4}$$

$$D = \frac{1}{(1 + 4\lambda_3)} - 4\beta(1 + 3\lambda_3, 1 + \lambda_4) + 6\beta(1 + 2\lambda_3, 1 + 2\lambda_4) \\ - 4\beta(1 + \lambda_3, 1 + 3\lambda_4) + \frac{1}{1 + 4\lambda_4}$$

วิธีการสร้างการแจกแจงแบบ GLD

1. กำหนดค่า μ , σ^2 , α_3 และ α_4
2. หาค่า λ_3 และ λ_4 เพื่อให้ได้ค่า α_3 , α_4 ตามที่ต้องการ
3. เมื่อทราบค่า λ_3 และ λ_4 แล้วจะหาค่า λ_2 เพื่อที่จะให้ค่า σ^2 ตามที่กำหนด

ซึ่งมีสูตรในการหาดังนี้

$$\lambda_2 = \pm \left\{ \left[\frac{1}{2\lambda_3 + 1} - 2\beta(\lambda_3 + 1, \lambda_4 + 1) + \frac{1}{2\lambda_4 + 1} \right. \right. \\ \left. \left. - \left[\frac{1}{\lambda_3 + 1} - \frac{1}{\lambda_4 + 1} \right]^2 \right]^{1/2} \right\} / \sigma$$

4. คำนวณค่า λ_1 เพื่อที่จะได้ μ ตามที่ต้องการจากสูตร

$$\lambda_1 = \mu - \left[\frac{1}{(1 + \lambda_3)} - \frac{1}{(1 + \lambda_4)} \right] / \lambda_2$$

สำหรับค่า λ_3 และ λ_4 Ramberg และ Schmeiser ได้เสนอเป็น ตารางสำหรับกำหนดความเบ้และความโด่งบางค่า ต่อมา Ramberg, Dudewicz, Ta dikamalla และ Mykytka ได้เสนอตารางกำหนดค่า λ_1 , λ_2 , λ_3 และ λ_4 สำหรับค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน ความเบ้และความโด่ง ซึ่งค่าความเบ้และความโด่งละเอียดกว่าวิธีที่ Ramberg และ Schmeiser เสนอไว้

โปรแกรมย่อยเพื่อสร้างการแจกแจงแบบ GLD นั้น จะสร้างการแจกแจงที่มีค่า เป็น 0 และความแปรปรวนเท่ากับ 1 มีความเบ้และความโด่งตามต้องการ ในกรณีที่ต้องการ ค่าเฉลี่ย AMEAN และความแปรปรวน $(SD)^2$ ให้ใช้วิธีแปลงข้อมูลในรูป $Y = AMEAN + (SD) ERR$ หรือเปลี่ยนค่า λ_1 ให้มีค่าเท่ากับ $\lambda_1(SD) + AMEAN$ และ λ_2 ให้มีค่าเป็น λ_2/SD ซึ่งทั้งสองวิธีนี้จะให้ค่าเท่ากัน สำหรับโปรแกรมย่อยที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้จะใช้วิธีแรก ซึ่งแสดงได้ดังนี้

```
SUBROUTINE SKEWED (AMEAN, SD, RD1, RD2, RD3, RD4, ERR)
CALL    RANDOM (IX, IY, RD)
R      = RD3*ALOG(RD)
R      = RD4*ALOG(1-RD)
RX1   = EXP(R1)
RX2   = EXP(R2)
X1    = RD1 + (RX2-RX1)/RD2
ERR   = AMEAN + SD*X1
RETURN
END
```

โดยที่ RD1, RD2, RD3 และ RD4 แทนค่าพารามิเตอร์ 4 ตัวที่กำหนด
ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน ความเบ้ และความโด่งของประชากร

Table A.1. (continued)

k = 3			k = 4			k = 5			k = 6			k = 7		
n	r(α, 3, n)	α	n	r(α, 4, n)	α	n	r(α, 5, n)	α	n	r(α, 6, n)	α	n	r(α, 7, n)	α
3	6*	.028	14	13*	.038	5	14	.040	2	10	.033	13	28	.039
4	7*	.042	14	16*	.023	6	16	.006	3	13	.030	29	29	.028
5	8*	.005	15	18*	.007	7	17	.049	4	14	.008	14	29	.040
6	9*	.029	15	16	.041	8	16	.052	5	15	.047	30	30	.030
7	10*	.009	17	17	.026	9	17	.033	6	16	.018	33	33	.011
8	11*	.051	19	19	.009	10	19	.009	7	17	.047	15	30	.040
9	12*	.007	17	16	.038	11	18	.036	8	18	.022	32	32	.023
10	13*	.010	20	20	.008	12	19	.022	9	19	.010	34	34	.012
11	14*	.008	18	18	.032	13	20	.012	6	19	.040			
12	15*	.008	19	19	.021	14	21	.037	7	20	.021			
13	16*	.009	21	21	.008	15	22	.024	8	21	.010			
14	17*	.009	18	18	.042	16	23	.009	9	22	.039			
15	18*	.007	19	19	.028	17	24	.038	10	23	.026			
16	19*	.005	21	21	.011	18	25	.025	11	24	.008			
17	20*	.005	20	20	.024	19	26	.011	12	25	.007			
18	21*	.007	22	22	.010	20	27	.038	13	26	.043			
19	22*	.007	22	22	.032	21	28	.025	14	27	.030			
20	23*	.007	21	21	.028	22	29	.025	15	28	.012			
21	24*	.007	22	22	.010	23	30	.011	16	29	.009			
22	25*	.007	22	22	.037	24	31	.035	17	30	.047			
23	26*	.007	22	22	.024	25	32	.024	18	31	.036			
24	27*	.007	22	22	.010	26	33	.011	19	32	.026			
25	28*	.007	22	22	.037	27	34	.035	20	33	.009			
26	29*	.007	22	22	.024	28	35	.024	21	34	.047			
27	30*	.007	22	22	.010	29	36	.011	22	35	.032			
28	31*	.007	22	22	.037	30	37	.035	23	36	.023			
29	32*	.007	22	22	.024	31	38	.024	24	37	.009			
30	33*	.007	22	22	.010	32	39	.011	25	38	.047			
31	34*	.007	22	22	.037	33	40	.035	26	39	.032			
32	35*	.007	22	22	.024	34	41	.024	27	40	.023			
33	36*	.007	22	22	.010	35	42	.011	28	41	.009			
34	37*	.007	22	22	.037	36	43	.035	29	42	.047			
35	38*	.007	22	22	.024	37	44	.024	30	43	.032			
36	39*	.007	22	22	.010	38	45	.011	31	44	.023			
37	40*	.007	22	22	.037	39	46	.035	32	45	.009			
38	41*	.007	22	22	.024	40	47	.024	33	46	.047			
39	42*	.007	22	22	.010	41	48	.011	34	47	.032			
40	43*	.007	22	22	.037	42	49	.035	35	48	.023			
41	44*	.007	22	22	.024	43	50	.024	36	49	.009			
42	45*	.007	22	22	.010	44	51	.011	37	50	.047			
43	46*	.007	22	22	.037	45	52	.035	38	51	.032			
44	47*	.007	22	22	.024	46	53	.024	39	52	.023			
45	48*	.007	22	22	.010	47	54	.011	40	53	.009			
46	49*	.007	22	22	.037	48	55	.035	41	54	.047			
47	50*	.007	22	22	.024	49	56	.024	42	55	.032			
48	51*	.007	22	22	.010	50	57	.011	43	56	.023			
49	52*	.007	22	22	.037	51	58	.035	44	57	.009			
50	53*	.007	22	22	.024	52	59	.024	45	58	.047			
51	54*	.007	22	22	.010	53	60	.011	46	59	.032			
52	55*	.007	22	22	.037	54	61	.035	47	60	.023			
53	56*	.007	22	22	.024	55	62	.024	48	61	.009			
54	57*	.007	22	22	.010	56	63	.011	49	62	.047			
55	58*	.007	22	22	.037	57	64	.035	50	63	.032			
56	59*	.007	22	22	.024	58	65	.024	51	64	.023			
57	60*	.007	22	22	.010	59	66	.011	52	65	.009			
58	61*	.007	22	22	.037	60	67	.035	53	66	.047			
59	62*	.007	22	22	.024	61	68	.024	54	67	.032			
60	63*	.007	22	22	.010	62	69	.011	55	68	.023			
61	64*	.007	22	22	.037	63	70	.035	56	69	.009			
62	65*	.007	22	22	.024	64	71	.024	57	70	.047			
63	66*	.007	22	22	.010	65	72	.011	58	71	.032			
64	67*	.007	22	22	.037	66	73	.035	59	72	.023			
65	68*	.007	22	22	.024	67	74	.024	60	73	.009			
66	69*	.007	22	22	.010	68	75	.011	61	74	.047			
67	70*	.007	22	22	.037	69	76	.035	62	75	.032			
68	71*	.007	22	22	.024	70	77	.024	63	76	.023			
69	72*	.007	22	22	.010	71	78	.011	64	77	.009			
70	73*	.007	22	22	.037	72	79	.035	65	78	.047			
71	74*	.007	22	22	.024	73	80	.024	66	79	.032			
72	75*	.007	22	22	.010	74	81	.011	67	80	.023			
73	76*	.007	22	22	.037	75	82	.035	68	81	.009			
74	77*	.007	22	22	.024	76	83	.024	69	82	.047			
75	78*	.007	22	22	.010	77	84	.011	70	83	.032			
76	79*	.007	22	22	.037	78	85	.035	71	84	.023			
77	80*	.007	22	22	.024	79	86	.024	72	85	.009			
78	81*	.007	22	22	.010	80	87	.011	73	86	.047			
79	82*	.007	22	22	.037	81	88	.035	74	87	.032			
80	83*	.007	22	22	.024	82	89	.024	75	88	.023			
81	84*	.007	22	22	.010	83	90	.011	76	89	.009			
82	85*	.007	22	22	.037	84	91	.035	77	90	.047			
83	86*	.007	22	22	.024	85	92	.024	78	91	.032			
84	87*	.007	22	22	.010	86	93	.011	79	92	.023			
85	88*	.007	22	22	.037	87	94	.035	80	93	.009			
86	89*	.007	22	22	.024	88	95	.024	81	94	.047			
87	90*	.007	22	22	.010	89	96	.011	82	95	.032			
88	91*	.007	22	22	.037	90	97	.035	83	96	.023			
89	92*	.007	22	22	.024	91	98	.024	84	97	.009			
90	93*	.007	22	22	.010	92	99	.011	85	98	.047			
91	94*	.007	22	22	.037	93	100	.035	86	99	.032			
92	95*	.007	22	22	.024	94	101	.024	87	100	.023			
93	96*	.007	22	22	.010	95	102	.011	88	101	.009			
94	97*	.007	22	22	.037	96	103	.035	89	102	.047			
95	98*	.007	22	22	.024	97	104	.024	90	103	.032			
96	99*	.007	22	22	.010	98	105	.011	91	104	.023			
97	100*	.007	22	22	.037	99	106	.035	92	105	.009			
98	101*	.007	22	22	.024	100	107	.024	93	106	.047			
99	102*	.007	22	22	.010	101	108	.011	94	107	.032			
100	103*	.007	22	22	.037	102	109	.035	95	108				

Table A.1 (continued)

k = 9			k = 10			k = 11			k = 7			k = 8			k = 9		
n	r(α, 9, n)	α	n	r(α, 10, n)	α	n	r(α, 11, n)	α	n	r(α, 7, n)	α	n	r(α, 8, n)	α	n	r(α, 9, n)	α
13	44	.042	9	41	.046	5	33	.055	9	27	.050	5	23	.057	2	15	.069
	46	.027		43	.027		34	.015		29	.026		24	.034		16	.014
	50	.009		46	.009		37	.008		31	.011		26	.009			
14	46	.041	10	43	.047	6	37	.045	10	29	.042	6	26	.045	3	20	.041
	48	.026		45	.030		38	.030		30	.031		27	.027		22	.005
	52	.009		49	.009		41	.008		33	.010		29	.009			
15	47	.046	11	45	.049	7	40	.049	11	30	.049	7	28	.048	4	23	.064
	50	.025		47	.032		41	.035		32	.027		29	.032		24	.034
	54	.009		51	.010		44	.011		35	.009		31	.012		26	.008
			12	48	.040	8	43	.046	12	32	.040	8	30	.046	5	27	.040
				50	.027		44	.035		33	.030		31	.033		28	.023
				54	.009		48	.009		36	.011		34	.009		29	.013
			13	50	.039	9	46	.043	13	33	.043	9	32	.043	6	29	.058
				52	.026		47	.034		35	.025		33	.032		30	.038
				56	.009		51	.009		38	.009		36	.010		33	.008
3	22	.057	14	52	.039	10	48	.047	14	34	.047	10	34	.040	7	32	.046
	23	.026		54	.026		50	.031		36	.028		35	.031		33	.032
	24	.010		58	.010		54	.009		39	.011		38	.010		36	.008
4	26	.060	15	53	.045	11	51	.040	15	36	.038	11	35	.048	8	34	.049
	27	.033		56	.026		53	.027		37	.030		40	.010		36	.026
	29	.009		60	.010		57	.009		41	.009		44	.009		38	.012
5	30	.047				12	53	.043				12	37	.042	9	36	.050
	31	.029					55	.039					39	.026		38	.030
	33	.010					59	.011					42	.010		41	.010
6	33	.051				13	55	.044					44	.009		43	.011
	34	.033					57	.031					44	.009		40	.031
	37	.008					62	.010					44	.009		43	.011
7	36	.047				14	57	.045					2	.14		38	.050
	37	.033					60	.038					3	.17		40	.031
	40	.010					64	.011					4	.21		42	.030
8	38	.052				15	59	.046					5	.23		44	.029
	40	.031					62	.033					4	.21		44	.029
	43	.010					67	.009					4	.23		48	.009
													4	.23			

Table A.1 (continued)

Table A.1 (continued)

k = 12			k = 13			k = 14			k = 15		
n	r(α, 12, n)	α	n	r(α, 13, n)	α	n	r(α, 14, n)	α	n	r(α, 15, n)	α
2	21	.038	9	55	.048	5	43	.057	8	60	.056
	22	.008		57	.030	45	45	.027	78	63	.027
				61	.010	47	47	.012	84	67	.009
3	27	.053	10	58	.047	6	48	.050	15	78	.043
	28	.027		60	.032	50	50	.026	81	67	.028
	29	.012		65	.009	53	53	.009	87	71	.011
4	32	.055	11	61	.046	7	52	.053			
	33	.033		63	.032	54	54	.030	k = 15		
	35	.011		68	.010	57	57	.012			
5	37	.042	12	64	.045	8	56	.051			
	38	.027		66	.032	58	58	.031			
	40	.011		71	.010	62	62	.010			
6	40	.059	13	67	.041	9	60	.047			
	42	.028		69	.030	62	62	.029			
	45	.008		74	.011	66	66	.010			
7	44	.050	14	69	.046	10	63	.048			
	46	.026		72	.028	65	65	.033			
	49	.009		77	.010	70	70	.010			
8	47	.050	15	72	.040	11	66	.049			
	49	.030		74	.030	69	69	.029			
	52	.011		80	.010	74	74	.009			
9	50	.048				12	69	.048			
	52	.032				72	72	.030			
	56	.010				77	77	.010			
10	53	.047				13	72	.047			
	55	.032				2	25	.027			
	59	.010				26	26	.005			
11	56	.043				3	32	.052			
	58	.029				33	33	.028			
	62	.011				35	35	.006			
12	58	.048				4	38	.053			
	61	.027				39	39	.034			
	65	.011				41	41	.013			

Adapted in part from B. J. McDonald and W. A. Thompson, Jr., Rank sum multiple comparisons in one- and two-way classifications, *Biometrika* 54, 487-97 (1967), with the permission of the authors, and the editor of *Biometrika*. The starred values are adapted from P. Nemenyi, Distribution-free multiple comparisons, Ph. D. thesis, Princeton University, (1963), with the permission of the author.

Table A.2 Selected critical values for the range of k independent $N(0, 1)$ variables: $k = 2(1)20(2)40(10)100$

For a given k and α , the tabled entry is $q(\alpha, k, \infty)$.

k	α								
	.0001	.0005	.001	.005	.01	.025	.05	.10	.20
2	5.502	4.923	4.654	3.970	3.643	3.170	2.772	2.326	1.812
3	5.864	5.316	5.063	4.424	4.120	3.682	3.314	2.902	2.424
4	6.083	5.553	5.309	4.694	4.403	3.984	3.633	3.240	2.784
5	6.240	5.722	5.484	4.886	4.603	4.197	3.858	3.478	3.037
6	6.362	5.853	5.619	5.033	4.757	4.361	4.030	3.661	3.232
7	6.461	5.960	5.730	5.154	4.882	4.494	4.170	3.808	3.389
8	6.546	6.050	5.823	5.255	4.987	4.605	4.286	3.931	3.520
9	6.618	6.127	5.903	5.341	5.078	4.700	4.387	4.037	3.632
10	6.682	6.196	5.973	5.418	5.157	4.784	4.474	4.129	3.730
11	6.739	6.257	6.036	5.485	5.227	4.858	4.552	4.211	3.817
12	6.791	6.311	6.092	5.546	5.290	4.925	4.622	4.285	3.895
13	6.837	6.361	6.144	5.602	5.348	4.985	4.685	4.351	3.966
14	6.880	6.407	6.191	5.652	5.400	5.041	4.743	4.412	4.030
15	6.920	6.449	6.234	5.699	5.448	5.092	4.796	4.468	4.089
16	6.957	6.488	6.274	5.742	5.493	5.139	4.845	4.519	4.144
17	6.991	6.525	6.312	5.783	5.535	5.183	4.891	4.568	4.195
18	7.023	6.559	6.347	5.820	5.574	5.224	4.934	4.612	4.242
19	7.054	6.591	6.380	5.856	5.611	5.262	4.974	4.654	4.287
20	7.082	6.621	6.411	5.889	5.645	5.299	5.012	4.694	4.329
22	7.135	6.677	6.469	5.951	5.709	5.365	5.081	4.767	4.405
24	7.183	6.727	6.520	6.006	5.766	5.425	5.144	4.832	4.475
26	7.226	6.773	6.568	6.057	5.818	5.480	5.201	4.892	4.537
28	7.266	6.816	6.611	6.103	5.866	5.530	5.253	4.947	4.595
30	7.303	6.855	6.651	6.146	5.911	5.577	5.301	4.997	4.648
32	7.337	6.891	6.689	6.186	5.952	5.620	5.346	5.044	4.697
34	7.370	6.925	6.723	6.223	5.990	5.660	5.388	5.087	4.743
36	7.400	6.957	6.756	6.258	6.026	5.698	5.427	5.128	4.786
38	7.428	6.987	6.787	6.291	6.060	5.733	5.463	5.166	4.826
40	7.455	7.015	6.816	6.322	6.092	5.766	5.498	5.202	4.864
50	7.571	7.137	6.941	6.454	6.228	5.909	5.646	5.357	5.026
60	7.664	7.235	7.041	6.561	6.338	6.023	5.764	5.480	5.155
70	7.741	7.317	7.124	6.649	6.429	6.118	5.863	5.582	5.262
80	7.808	7.387	7.196	6.725	6.507	6.199	5.947	5.669	5.353
90	7.866	7.448	7.259	6.792	6.575	6.270	6.020	5.745	5.433
100	7.918	7.502	7.314	6.850	6.636	6.333	6.085	5.812	5.503

Adapted from H. L. Harter, Tables of range and studentized range, *Ann. Math. Statist.* 31, 1122-47 (1960), with the permission of the author, and the editor of *The Annals of Mathematical Statistics*.

ภาคผนวก ค

โปรแกรม

```

1 //ZEASKJIM      JOB      CLASS=N,MSGLLEVEL=(1,1),TYPRUN=HOLD
2 //              EXEC    FORTVCL6,TIME=100
3 //FORT.SYSIN    DD      *
4 C/FILE 5 N(20)  NEN(AMPL) LRECL(132)
5 C/SYS REQ=500
6 C/LOAD MATFIV
7 C/OPT LIST
8 C *****
9 C ***** PROGRAM TO COMPARE : MULTIPLE COMPARISON *****
10 C ***** OF THE PARAMETRIC AND NONPARAMETRIC TEST *****
11 C ***** OF RANDOMIZED COMPLETE BLOCK DESIGN. *****
12 C *****
13 C ***** DATA : NORMAL DISTRIBUTION *****
14 C ***** WHEN NO. OF TREATMENT = 3 *****
15 C ***** NO. OF BLOCK = 5 , ALPHA = .05 , .01 *****
16 C *****
17 DIMENSION SKPF(10),TRPF(5),X(10,30),YSAR(10),RY(10),DIF1(10,10),
18 *DIF2(10,10),DIF3(10,10),SRTF(10),DRUF(10,10),MCS(10,10),SUMT(10)
19 COMMON F,IX,NO1,NOB,IOPTX,IOPE,DMSE
20 K=0.0
21 IX=5533
22 R01 = -.202
23 R02 = .0545
24 R03 = .0149
25 R04 = .0243
26 READ(5,20) IDIST,NOT,N03,AMEAN,VAR
27 20 FORMAT(3I2,2F3.0)
28 READ(5,21) (TRPF(I),I=1,3)
29 21 FORMAT(3F2.0)
30 READ(5,22) (SKPF(J),J=1,5)
31 22 FORMAT(5F3.0)
32 READ(5,23) C,PC
33 23 FORMAT(F2.0,F2.2)
34 IF(IDIST.EQ.4)GO TO 41
35 IF(IDIST.EQ.3)GO TO 42
36 IF(IDIST.EQ.2)GO TO 43
37 IF(IDIST.EQ.1)GO TO 44
38 WRITE(6,45)
39 45 FORMAT(5X,' NORMAL DISTRIBUTION ')
40 GJ TJ50
41 44 WRITE(6,46)
42 46 FORMAT(5X,' LOGISTIC DISTRIBUTION ')
43 GJ TJ50
44 43 WRITE(6,47)
45 47 FORMAT(5X,' DOUBLE-EXPONENTIAL ')
46 GJ TJ50
47 42 WRITE(6,48)
48 48 FORMAT(5X,' SCALE CONTAMINATED NORMAL DISTRIBUTION ')
49 GJ TJ 50
50 41 WRITE(6,49)
51 49 FORMAT(5X,' SKEWED DISTRIBUTION ')
52 50 WRITE(6,25) (TRPF(I),I=1,3)
53 25 FORMAT(3(F4.0,2X))
54 WRITE(6,26) (SKPF(I),I=1,5)
55 26 FORMAT(5(F4.0,2X))
56 WRITE(6,30) NOT,NOB,AMEAN,VAR,C,PC
57 30 FORMAT(2X,'NOT = ',I4,' NUB = ',I4,' MEAN = ',F4.0,' VAR = ',
58 *F4.0,2X,' C = ',F5.0,' PC = ',F3.2)
59 SD=SQRT(VAR)
60 BETA=5.511071
61 C *****
62 C ***** LL = 1 : SIGNIFICANT LEVEL .05 *****
63 C ***** LL = 2 : SIGNIFICANT LEVEL .01 *****
64 C *****
65 DJ 111 LL =1,1000
66 FSCN=0.0
67 FIK=0.0
68 FIK=0.0
69 FFMN=0.0
70 FDS=0.0
71 FANJ=0.0
72 FMN=0.0
73 FDBK=0.0

```

```

74      IF(ILL .EQ. 2)GO TO 10
75      WRITE(6,12)
76      12  FORMAT(20X,' ALPHA = 0.05',/)
77      GO TO 13
78      10  WRITE(6,14)
79      14  FORMAT(20X,' ALPHA = 0.01',/)
80      13  WRITE(6,5)
81      5   FORMAT(5X,'N',3X,'#R-AND',2X,'#R-SCHF',2X,'#R-NMAN',
82      *1X,'#R-TK',2X,'#R-FM',2X,'#R-MCF',2X,'#R-DCK',2X,'#R-MCO')
83      DJ 999 N=1,1000
84      3   DJ 1 I=1,NBT
85          DJ 2 J=1,NOS
86      C   CALL LOGSTI(D,C,DLTA,ERR)
87          CALL SCHKAL(C,P,C,0.0,SD,ERR)
88      C   CALL NORMAL(D,C,SD,ERR)
89      C   CALL SKENED(C,C,SD,RD1,RD2,RD3,RD4,ERR)
90          X(I,J)=AMEAN+TRF(I)+SKREF(J)+ERR
91      2   CONTINUE
92      1   CONTINUE
93          CALL ANOVA(X,FTR,FB,YBAR,SUMT)
94          IF(ILL .EQ. 2)GO TO 15
95          IF(FB .LT. 3.84)GO TO 3
96          IF(FTR .GE. 4.46)FAND=FAND+1.0
97          GO TO 16
98      15  IF (FB .LT. 7.81)GO TO 5
99          IF(FTR .GE. 3.85)FAND=FAND+1.0
100      16  CALL SCHFILL(YBAR,FSC)
101          IF(FSC .EQ. 0.0)FSCH=FSCH+1.0
102          CALL NEHMAN(LL,YBAR,FM)
103          IF(FM .EQ. 0.0)FMN=FMN+1.0
104          CALL TURKLY(LL,YBAR,FT)
105          IF(FT .EQ. 0.0)FTK=FTK+1.0
106          CALL FRIEDM(LL,X,SRTX,F1)
107          IF(F1 .EQ. 0.0)FMN=FMN+1.0
108          CALL MCF(LL,SRTX,FFM)
109          IF(FFM .EQ. 0.0)FFMN=FFMN+1.0
110          CALL DUKSUM(LL,X,D,FDJ)
111          IF(D .EQ. 0.0)FDDK=FDDK+1.0
112          IF(FDJ .EQ. 0.0)FDS=FDS+1.0
113          IF(NN .EQ. 100 .OR. NN .EQ. 300 .OR. NN .EQ. 500 .OR. NN .EQ. 700 .OR.
114      *NN .EQ. 900 .OR. NN .EQ. 1000)GC TO 7
115          GO TO 999
116      7   AFAND=FAND/NN
117          AFSCH=FSCH/NN
118          AFNK=FMN/NN
119          AFTK=FTK/NN
120          AFFMN=FFMN/NN
121          AFFDK=FDDK/NN
122          AFDS=FDS/NN
123          WRITE(6,9)NN,AFAND,AFSCH,AFNK,AFTK,AFFMN,AFFDK,AFDS
124          9   FORMAT(3X,I4,3X,F5.3,3X,F5.3,3X,F5.3,3X,F5.3,3X,F5.3,3X,
125      *F5.3,3X,F5.3,3X,F5.3)
126      999 CONTINUE
127      111 CONTINUE
128          STOP
129          END
131      C   *****
132      C   * ANOVA ANALYSIS *
133      C   *****
134          SUBROUTINE ANOVA(X,FTR,FB,YBAR,SUMT)
135          DIMENSION S(JM(10)),YJ(10),X(10,30),YBAR(10)
136          COMMON F,I,K,NBT,NOS,IJFTS,IDFE,D4SE
137          SX1JK=0.0
138          SX1JK2=0.0
139          SUMT2=0.0
140          DO 1 I=1,NBT
141              SUMT(I)=0.0
142          DO 3 J=1,NOS
143              SX1JK=SX1JK+X(I,J)
144              SX1JK2=SX1JK2+X(I,J)**2
145              SUMT(I)=SUMT(I)+X(I,J)
146          3   CONTINUE
147          SUMT2=SUMT2+SUMT(I)**2
148          YBAR(I)=SUMT(I)/NOS
149          1   CONTINUE
150          CT=SX1JK**2/(NBT*NOS)
151          SSTJ=SX1JK2-CT
152          SSTR=SUMT2/NOS-CT

```

```

153      SUB=0.0
154      DO 7 J=1,NJO
155      YJ(J)=0.0
156      DO 8 I=1,NJT
157      YJ(IJ)=YJ(J)+X(1,J)
158      3  CONTINUE
159      SUB=SUB+YJ(IJ)**2/NOT
160      7  CONTINUE
161      SSB=SUB-CT
162      SSE=SSTO-SSTR-SB
163      IDFR=NJT-1
164      IDFB=NJO-1
165      IDFE=IDFR*IDFB
166      IDFTO=NOT*IDB-1
167      DMSTR=SSTR/IDFR
168      DMSS=SSE/IDFB
169      DMSE=DMSTR/DMSE
170      FTR=DMSTR/DMSE
171      FB=JASB/DMSE
172      F=DMSE/IDB
173      10 RETURN
174      END
175      C *****
176      C * SCHEFFE TEST *
177      C *****
178      SUBROUTINE SCHEF(LL,YBAR,FSC)
179      DIMENSION D4(10,10),YBAR(10)
180      COMMON F,X,NOT,NGB,IDFR,IDFE,DMSE
181      IF(LL.EQ.2)GO TO 10
182      FTABLE=3.39
183      GO TO 11
184      10 FTABLE = 3.93
185      11 AD = (2.0*(NOT-1.0)*FTABLE*DMSE)/NOB
186      D = SQRT(AD)
187      DO 1 I=1,IDFR
188      II=I+1
189      DO 2 J=II,NOT
190      DX = YBAR(1)-YBAR(J)
191      ABDX=ABS(DX)
192      IF(ABDX.GE. D)GO TO 3
193      D4(1,J)=0.0
194      GO TO 2
195      3  D4(1,J)=1.0
196      2  CONTINUE
197      1  CONTINUE
198      DO 21 I=1,IDFR
199      II=I+1
200      DO 20 J=II,NOT
201      IF(D4(1,J).EQ. 1.0)GO TO 50
202      FSC=0.0
203      20 CONTINUE
204      21 CONTINUE
205      GO TO 51
206      50 FSC=1.0
207      51 RETURN
208      END
209      C *****
210      C * NEWMAN KEULS TEST *
211      C *****
212      SUBROUTINE NEWMAN(LL,YBAR,FN)
213      DIMENSION J1(10),J2(10,10),RY(10),DIF2(10,10),SNK(10),YBAR(10)
214      COMMON F,IX,NJT,NGB,IDFR,IDFE,DMSE
215      C *****
216      C * Q(K) IS OBTAINED FROM STUENTIZED RANGE TEST : TABLE II ***
217      C * DF = NO. OBSERVATION - NO. TREATMENT *****
218      C * ( OR DF. OF ERROR IN ANOVA ) *****
219      C *****
220      DO 8 I=1,NJT
221      RY(I)=YBAR(I)
222      3  CONTINUE
223      DO 9 I=1,IDFR
224      DO 10 J=1,IDFR
225      IF(RY(I).LE. RY(J+1))GO TO 10
226      KA=RY(J)
227      RY(J)=RY(J+1)
228      RY(J+1)=KA

```

```

229 10 CONTINUE
230 9 CONTINUE
231 F=DMSE/100
232 IFILL .EQ. 2)GO TO 5
233 Q(2) = 3.08
234 Q(3) = 3.77
235 GO TO 6
236 5 Q(2)=4.32
237 Q(3)=5.04
238 6 DO 201 I=1,10FTR
239 II=I+1
240 K=1
241 DO 202 J=II,NOT
242 K=K+1
243 SNK(K)=I(K)*SQRT(F)
244 D2(I,J)=KY(I)-KY(J)
245 AD2=D2(I,J)
246 ABSD2=ABS(AD2)
247 IF(ABSD2 .GE. SNK(K))GO TO 109
248 DIF2(I,J)=0.0
249 GO TO 202
250 109 DIF2(I,J)=1.0
251 202 CONTINUE
252 201 CONTINUE
253 DO 1 I=1,10FTR
254 MK=I+1
255 DO 2 J=MK,NOT
256 IF(DIF2(I,J) .EQ. 1.0)GO TO 3
257 FT=0.0
258 2 CONTINUE
259 1 CONTINUE
260 GO TO 4
261 3 FT=1.0
262 4 RETURN
263 END
264 C *****
265 C *TURKEY'S HONESTLY SIGNIFICANT DIFFERENCE TEST*
266 C *****
267 SUBROUTINE TURKEY(LL,YBAR,FT)
268 DIMENSION DB(10,10),YBAR(10),DIF3(10,10)
269 COMMON F,IX,NOT,NLB,10FTR,10FE,DMSE
270 C ***** Q) IS OBTAINED FROM STUDENTIZED RANGE : TABLE II *****
271 IFILL .EQ. 2)GO TO 5
272 QT=3.77
273 GO TO 6
274 5 QT=3.04
275 6 HSD=QT*SQRT(F)
276 DO 301 I=1,10FTR
277 II=I+1
278 DO 302 J=II,NOT
279 DB(I,J)=YBAR(I)-YBAR(J)
280 AD3=DB(I,J)
281 ABSD3=ABS(AD3)
282 IF(ABSD3 .GE. HSD)GO TO 303
283 DIF3(I,J)=0.0
284 GO TO 302
285 303 DIF3(I,J)=1.0
286 302 CONTINUE
287 301 CONTINUE
288 DO 1 I=1,10FTR
289 MK=I+1
290 DO 2 J=MK,NOT
291 IF(DIF3(I,J) .EQ. 1.0)GO TO 3
292 FT=0.0
293 2 CONTINUE
294 1 CONTINUE
295 GO TO 4
296 3 FT=1.0
297 4 RETURN
298 END

```

```

299 C *****
300 C * NONPARAMETRIC *
301 C *****
302 C * FRIEDMAN TEST *
303 C *****
304 SUBROUTINE FRILDM(LL,K,SRTR,FM)
305 DIMENSION Z(10,10),RX(10,10),X(10,30),SRTR(10)
306 COMMON F,K,NBT,NGB,IOPTR,IDFE,DMSE
307 DO 1 I=1,NBT
308 DO 1 J=1,NGB
309 Z(I,J)=X(I,J)
310 1 CONTINUE
311 DO 2 J=1,NGB
312 DO 3 I=1,NBT
313 SMALL=0.0
314 EQUAL=0.0
315 DO 5 II=1,NBT
316 IF(Z(II,J)-X(I,J))7,0,5
317 7 SMALL=SMALL+1.0
318 GO TO 5
319 8 EQUAL=EQUAL+1.0
320 5 CONTINUE
321 IF (EQUAL .EQ. 0.0)GO TO 9
322 RX(I,J)=SMALL+(EQUAL+1.0)*0.5
323 GO TO 3
324 9 RX(I,J)=SMALL+1.0
325 3 CONTINUE
326 2 CONTINUE
327 DO 10 I=1,NBT
328 SRTR(I)=0.0
329 10 CONTINUE
330 SRTR2=0.0
331 DO 11 I=1,NBT
332 DO 12 J=1,NGB
333 SRTR(I)=SRTR(I)+RX(I,J)
334 12 CONTINUE
335 SRTR2=SRTR2+SRTR(I)**2
336 11 CONTINUE
337 DOU=NGB*NBT*(NBT+1.0)
338 FFM=(12.0/DOU)*SRTR2-3.0*NGB*(NBT+1.0)
339 IF(LL .EQ. 2)GO TO 17
340 SS=0.16
341 GO TO 13
342 17 SS=7.66
343 C *****
344 C * SS OR S(ALPHA,K,N) IS OBTAINED FROM TABLE A.15 *
345 C * IF NO. OF BLOCK TENDING TO INFINITY *
346 C * -- SS FROM CHI-SQUARE(K-1,ALPHA) *
347 C *****
348 18 IF(FFM .GE. SS)GO TO 15
349 FM=0.0
350 GO TO 13
351 15 FM =1.0
352 16 RETURN
353 END
354 C *****
355 C * MULTIPLE COMPARISON FOR FRIEDMAN TEST *
356 C *****
357 SUBROUTINE MCF(LL,SRTR,FFMC)
358 DIMENSION SRTR(10),DRUV(10,10)
359 COMMON F,K,NBT,NGB,IOPTR,ICFE,DMSE
360 IF(LL .EQ. 2)GO TO 5
361 RF=7.903
362 GO TO 6
363 5 RF=3.935
364 C *****
365 C * RF OR R(ALPHA,K,N) IS OBTAINED FROM TABLE A.17 *
366 C * IF NO. OF BLOCK TENDING TO INFINITY *
367 C * --RF=(1/ALPHA,K,INFINITY)(N(K)(K+1))**2/12 *
368 C * WHEN J(ALPHA,K,INFINITY) FROM TABLE A.10 *
369 C *****

```

```

370 6 DO 401 I=1, IDFTR
371 IIV=IIV+1
372 DO 402 IV=IIV, NIV
373 OIFRJV=SRTR(IJ)-SRTR(IV)
374 ABSOR=ABS(OIFRJV)
375 IF(ABSOR .GE. KF) GO TO 403
376 DRJV(IJ,IV)=O.O
377 GO TO 402
378 403 DRJV(IJ,IV)=1.O
379 402 CONTINUE
380 401 CONTINUE
381 DO 1 I=1, IDFTR
382 MK=I+1
383 DO 2 J=K, NIV
384 IF(DRJV(I,J) .EQ. 1.O) GO TO 3
385 FFMC=O.O
386 2 CONTINUE
387 1 CONTINUE
388 GO TO 4
389 3 FFMC=1.O
390 4 RETUR
391 END
392 C *****
393 C * UJKSUM TEST *
394 C *****
395 SUBROUTINE UJKSUM(LL,X,J,FDD)
396 DIMENSION Z(10,10,10),YH(10,10,10),H(10,10),HI(10,10),SH(10),
397 *TH(10,10),X(10,30),MDS(10,10),DH(10,10,30),PHI(10,10,30),
398 *RYH(10,10,30),CH(10,10),SHD(10),TH(10,10),SMU(10,10,30)
399 COMMON F,IX,NOT,NOB,IDFTR,ICFE,DMSE
400 IF(LL .EQ. 2) GO TO 40
401 XDS=5.99
402 GO TO 41
403 40 XDS=9.210
404 C ** XDS IS OBTAINED FROM TABLE CHI-SQUARE(K-1,ALPHA) **
405 41 DO 1 I=1, IDFTR
406 II=I+1
407 DO 2 IJ=II, NIV
408 DO 3 J=1, NOB
409 DH(I,IJ,J)=X(I,J)-X(IJ,J)
410 YH(I,IJ,J) = ABS(DH(I,IJ,J))
411 ZZ(I,IJ,J)=YH(I,IJ,J)
412 IF(DH(I,IJ,J)) 5,6
413 4 PHI(I,IJ,J)=1.O
414 GO TO 3
415 5 PHI(I,IJ,J)=O.5
416 GO TO 3
417 6 PHI(I,IJ,J)=O.O
418 3 CONTINUE
419 DO 7 K=1, NOB
420 SMALL=C.O
421 EQUAL=O.O
422 DO 8 KK=1, NOB
423 IF(ZZ(I,IJ,KK)-YH(I,IJ,K)) 9,10,8
424 9 SMALL=SMALL+1.O
425 GO TO 8
426 10 EQUAL=EQUAL+1.O
427 8 CONTINUE
428 IF(EQUAL .EQ. O.O) GO TO 11
429 RYH(I,IJ,K)=SMALL+(EQUAL+1.O)*O.5
430 GO TO 7
431 11 RYH(I,IJ,K)=SMALL+1.O
432 7 CONTINUE
433 BH(I,IJ) =O.O
434 TH(I,IJ)=O.O
435 DO 12 J=1, NOB
436 BH(I,IJ)=BH(I,IJ)+PHI(I,IJ,J)
437 TH(I,IJ)=TH(I,IJ)+RYH(I,IJ,J)*PHI(I,IJ,J)
438 SMU(I,IJ,J)=RYH(I,IJ,J)*PHI(I,IJ,J)
439 12 CONTINUE
440 HI(I,IJ)=TH(I,IJ)-BH(I,IJ)
441 HI(I,IJ)=(2.O*HI(I,IJ))/(NOB*(NOB-1.O))
442 2 CONTINUE
443 1 CONTINUE

```

```

444      DO 13 I=1,NBT
445      H(I,1)=0.0
446      SH(I)=0.0
447      DO 14 J=1,NBT
448      IF(I .LE. J)GO TO 15
449      H(I,J)=1-H(I,J)
450      SH(I)=SH(I)+H(I,J)
451      14 CONTINUE
452      SHD(I)=SH(I)/NBT
453      13 CONTINUE
454      JB=NJB
455      UT=NBT
456      V1=7.0*(JB-2.0)+13.0-9.0*JB
457      V2=(UT-2.0)*V1
458      V3=3.0*JB*UT*(JB-1.0)
459      VU=(2.0*JB-1.0+V2)/V3
460      DIV=(IDFTR*VU)/(2.0*UT)
461      VMINUS=10*TR/(2.0*UT)
462      AI=0.0
463      DO 16 I=1, IOT
464      A=(SHD(I)-VMINUS)**2
465      AI=AI+A
466      16 CONTINUE
467      AII=AI/DIV
468      IF (AII .GE. X2DS)GO TO 17
469      D=0.0
470      GO TO 25
471      17 D=1.0
472      C *****
473      C * MULTIPLE COMPARISON FJR DOKSUM TEST *
474      C *****
475      25 DO 18 IJ=1, IOTR
476      IIV=IJ+1
477      DO 19 IV=IIV,NBT
478      TH(IJ,IV)=(DB*(JB+1.0))/(2.0-TH(IJ,IV))
479      IF(TH(IJ,IV) .GT. TH(IJ,IV))GO TO 20
480      THMAX=TH(IJ,IV)
481      GO TO 21
482      20 THMAX=TH(IJ,IV)
483      21 AD=JB*(JB+1.0)/4.0
484      C *****
485      C * TTH IS VALUE FROM TABLE A.10 *
486      C * MD IS T(ALPHA,K,N)=N(N+1)/4 + Q(ALPHA,K,INFINITY) *
487      C * * (N(N+1)(2N+1)/48)**0.5 *
488      C * WHEN Q(ALPHA,K,INFINITY) FROM TABLE A.10 *
489      C *****
490      IF(ILL .EQ. 2)GO TO 45
491      TTH=3.31+
492      GO TO 45
493      45 TTH=4.120
494      46 ULTI=(DB*(JB+1.0))*(2.0*JB+1.0)/48.0)**0.5
495      SMU=AD+TTH*ULTI
496      IF(THMAX .GE. SMU)GO TO 22
497      MDS(IJ,IV)=0.0
498      GO TO 19
499      22 MDS(IJ,IV)=1.0
500      19 CONTINUE
501      18 CONTINUE
502      DO 31 I=1,IOTR
503      MK=I+1
504      DO 32 J=MK,NBT
505      IF(MDS(I,J) .EQ. 1.0)GO TO 33
506      FDU=0.0
507      32 CONTINUE
508      31 CONTINUE
509      GO TO 34
510      33 FDU=1.0
511      34 RETURN
512      END

```

```

513 C *****
514 C * RANDOM NUMBER *
515 C *****
516 SUBROUTINE RANDUM(IX,IY,YY)
517 COMMON F,NOT,NDB,IOFTR,IOFE,DMSE
518 IY=IX*65539
519 AF(IY)10,20,20
520 10 IY=IY+21.7483547+1
521 20 YY=IY
522 YY=YY*.4053013E-9
523 IX=IY
524 RETURN
525 END
526 C *****
527 C * NORMAL DISTRIBUTION *
528 C *****
529 SUBROUTINE VORMAL(AMEAN,SD,ERR)
530 COMMON F,IX,NOT,NDB,IOFTR,IOFE,DMSE
531 A=0.0
532 DO 3 L=1,12
533 CALL RANDUM(IX,IY,YY)
534 3 A=A+YY
535 P=(A-6.0)*SD+AMEAN
536 ERR=P
537 RETURN
538 END
539 C *****
540 C * LOGISTIC DISTRIBUTION *
541 C *****
542 SUBROUTINE LOGIST(ALPHA,BETA,ERR)
543 COMMON F,IX,NOT,NDB,IOFTR,IOFE,DMSE
544 1 CALL RANDUM(IX,IY,YY)
545 IF(YY.LE.0.0)GO TO 1
546 S=ALOG(YY)-ALOG(1.0-YY)
547 ERR=AMEAN+S*BETA
548 RETURN
549 END
550 C *****
551 C * DOUBLE EXPONENTIAL DISTRIBUTION *
552 C *****
553 SUBROUTINE DBUELE(ALPHA,BETA,ERR)
554 COMMON F,IX,NOT,NDB,IOFTR,IOFE,DMSE
555 CALL RANDUM(IX,IY,YY)
556 PP=ALOG(2.0)+ALOG(1.0-YY)
557 ERR=-1*BETA*PP
558 RETURN
559 END

```

```

560 C *****
561 C * SCALE CONTAMINATED NORMAL DISTRIBUTION *
562 C *****
563 SUBROUTINE SCNRML(C,PC,AMEAN,SD,ERR)
564 COMMON F, IX, NJT, NDB, IDFTX, IDFE, DMSE
565 CSD=C*SD
566 CALL RANDJM(IX,IY,YY)
567 IF(YY-PC)1,1,2
568 1 CALL NORMAL(AMEAN,CSD,ERR)
569 GO TO 3
570 2 CALL NORMAL(AMEAN,SD,ERR)
571 3 RETURN
572 END
573 C *****
574 C * SKEWED DISTRIBUTION *
575 C *****
576 SUBROUTINE SKEWED(AMEAN,SD,RD1,RD2,RD3,RD4,ERR)
577 COMMON F, IX, NJT, NDB, IDFTX, IDFE, DMSE
578 CALL RANDJM(IX,IY,YY)
579 R1 = RD3*ALOG(YY)
580 R2 = RD4*ALOG(1.0-YY)
581 RX1=EXP(R1)
582 RX2=EXP(R2)
583 X1=RD1 + (RX1-RX2)/RD2
584 P=AMEAN+SD*X1
585 ERR=P
586 RETURN
587 END
588 /*
589 //GD.SYSIN D3 *
590 040305100100
591 000815
592 C10000-10025-25
593 1025
594 /*
595 //

```

ประวัติผู้เขียน

เรือโท หญิง คำนัญญา วรธรรยางกูร เกิดเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2505 จบชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช สำเร็จปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (คณิตศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เมื่อปีการศึกษา 2525 และเข้าศึกษาต่อที่ ภาควิชาสถิติ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2526 ปัจจุบันรับราชการในสังกัดกองทัพเรือ

